

1. Achtergrond

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) staat volop in de belangstelling. In het verleden was LOB vooral gericht op het maken van de juiste studie- en beroepskeuze. Anno 2015 zijn bedrijven, beroepen en opleidingen continu in verandering. Het maken van loopbaankeuzes is een doorlopend proces dat steeds bijgestuurd moet worden. Loopbaankeuzes lopen als een rode draad door de gehele loopbaan.

Voor vmbo-leerlingen is het van belang dat er vroeg wordt gestart met LOB. Vaak kiezen leerlingen in de 2e klas van het voortgezet onderwijs een profiel en in de 4e voor een vervolgopleiding. Omdat leerlingen relatief jong zijn en er in korte tijd veel keuzes gemaakt moeten worden is het voor vmbo-leerlingen essentieel dat zij hier goed in begeleid worden bij het opdoen van loopbaanervaringen en het ontwikkelen van loopbaancompetenties

Met de nieuwe structuur van de beroepsgerichte programma's worden leerlingen gestimuleerd om te oefenen in het maken van loopbaankeuzes. In deze structuur kiezen leerlingen een profiel, de bijbehorende verplichte profielvakken en beroepsgerichte keuzevakken.

In de nieuwe beroepsgerichte examenprogramma's staat LOB centraal, dat blijkt niet alleen uit de structuur (waarin keuzes maken belangrijk is) maar ook uit het feit dat LOB is opgenomen in de kern van het programma. Alle leerlingen moeten aan de slag met LOB, maar wel op een manier die past bij hun interesses.

LOB is een proces dat aan de hand van een aantal vragen vorm kan krijgen. Leerlingen ondernemen allerlei activiteiten om antwoord te kunnen geven op deze vragen die uiteindelijk leiden naar een ontwikkeling binnen de competenties. Door middel van het koppelen van deze activiteiten aan de competenties biedt de school leerlingen de mogelijkheid gericht te oefenen, hun competenties in de praktijk te toetsen en daarin te groeien.

De 5 loopbaancompetenties zijn:

1. Wat kan ik het best en hoe weet ik dat? (kwaliteitenreflectie)
2. Waar ga en sta ik voor en waarom dan? (motievenreflectie)
3. Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan? (werkexploratie)
4. Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? (loopbaansturing)
5. Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen? (netwerken)

Deze loopbaancompetenties komen terug in verschillende opdrachten die in Qompas zijn verwerkt. De opdrachten die gemaakt moeten worden, zijn verdeeld in periode's. De mentor maakt samen met de leerlingen deze opdrachten en kijkt waar hij of zij hulp bij nodig heeft. Tijdens de 10 minuten gesprekken kunnen de vorderingen in LOB ook meegenomen worden met de ouders. De leerling presenteert aan het einde van het jaar zijn loopbaandossier aan ouders/mentor en eventueel een praktijkdocent.

De leerling maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'.

In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'.

Lob heeft tot doel dat je je oriënteert op de wereld van arbeid en beroep en dat je in staat bent een keuze te maken voor een vervolgopleiding.

2. Projectresultaat

2.1 Projectresultaat

LOB VMBO Plan van toetsing en afsluiting Loopbaanoriëntatie – en begeleiding (LOB) Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) wordt niet afgesloten met een centraal examen, maar alleen met een schoolexamen. Dit schoolexamen bestaat niet uit een aantal toetsen, maar uit opdrachten die uitgevoerd moeten worden.

Het doel is om het LOB plan uitvoerbaar te maken én te houden. Aan het einde van de 4e klas krijgen de leerlingen een loopbaandossier mee die ze kunnen laten zien aan de vervolgopleidingen. De vervolgopleidingen zullen hier ook naar vragen. In het dossier staan voornamelijk elementen die je niet terug vindt op het diploma. In het LOB dossier laat je zien wat je allemaal gedaan hebt en wat je ontdekt hebt over jezelf. Denk daarbij aan de stages. Dit alles staat beschreven in het PTA voor LOB.

2.2 Kosten en baten

De kosten in schooljaar 2019-2020 zijn als volgt: de projectleider heeft 120 taakuren om aan het LOB te werken. Verder zijn er jaarlijks de licentiekosten voor Qompas.

De baten: een duidelijk LOB plan, een loopbaandossier als de leerlingen van school af gaan en een overzichtelijk platform waar de opdrachten in komen te staan. De baten voor de leerlingen zijn:

de leerling leert zijn eigen loopbaancompetenties kennen

de leerling krijgt zicht op loopbaanontwikkeling door middel van het maken van een loopbaandossier die ze mee kunnen nemen naar het MBO, werkgever en verder zodat zij kunnen zien waar de leerling zich mee bezig heeft gehouden en waar hij /zij zich op heeft ontwikkelt.

2.3 Voorwaarden en risico's

Betrokkenheid van docenten, directie is een voorwaarde en een risico. Het LOB plan zal aan het einde van het jaar aangepast worden. Per leerjaar is er een collega aangesteld om de tips en tops te verzamelen en een planning te maken. Zo kan de projectleider dit aan het einde van het jaar samenvoegen tot een compleet document. Het risico kan zijn dat opdrachten veranderd worden terwijl leerlingen er al mee bezig zijn. Het doel is dat collega's inzien dat LOB aansluit bij activiteiten die in het verleden ook al werden uitgevoerd, maar dat er nieuwe elementen zijn, zoals loopbaangesprekken en het loopbaandossier. De projectleider zal er dan ook voor zorgen dat dit niet alleen door directie, projectleider, mentoren gedragen wordt, maar ook door de andere docenten door middel van opdrachten voor bepaalde vakken. Te beginnen bij de praktijkvakken.

3. Projectinrichting

3.1 Organisatie

Het projectteam bestaat uit Karin Bakker. De directie is de opdrachtgever. De uitvoering wordt gedaan door de mentoren en collega's.

3.2 Communicatie

De projectleider houdt wekelijks Qompas bij. Tenminste eens in de 1 á 2 maanden is er overleg tussen projectleider en opdrachtgever. Daarin wordt besproken wat de projectleider eventueel nodig heeft van de opdrachtgever en waar zij tegen aanloopt. De opdrachtgever kan in dat overleg vragen stellen over LOB. Tenminste eens in 2/3 maanden heeft de projectleider overleg met collega's in het KTO. Zij wil dan graag weten hoe het met de opdrachten gaat, waar een mentor/praktijkdocent tegen aanloopt en wat de projectleider eventueel op korte termijn moet aanpassen.

3.3 Kwaliteit

De collega's hebben een blik kunnen werpen op Qompas en daar hun op een aanmerkingen op kunnen geven. Dit zal door de projectleider worden aangepast en over een paar maanden zal er tijdens

het KTO weer een evaluatie plaats vinden. Ook is het de bedoeling dat er met de opdrachtgever een tussenevaluatie (rond maart) en eindevaluatie (einde schooljaar) plaats gaat vinden.

4. Planning

4.1 Tussenevaluatie

In maart vindt er een tussenevaluatie plaats met de mentoren. De mentoren hebben dan een half jaar gewerkt met Qompas.

Tijdens de tussen evaluatie worden de volgende vragen beantwoord:

Hoe gaat het met de opdrachten?

Waar lopen wij tegen aan?

Wat moet er veranderd/aangepast/toegevoegd worden?

Dan wordt er aan het einde van het schooljaar weer geëvalueerd met de mentoren. Tijdens deze evaluatie wordt er eerst terug gekeken op het laatste half jaar. Daarbij worden de volgende vragen beantwoord:

Hoe hebben jullie de opdrachten ervaren?

Waar lopen wij tegen aan?

Wat moet er veranderd/aangepast/toegevoegd worden?

Daarnaast stellen wij met z'n allen vast of wij nu een compleet LOB dossier hebben per leerjaar. Het dossier is compleet als alle activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties' en dat een leerling in staat is om een keuze te maken voor een vervolgopleiding.

4.2 Activiteiten

Tijdens de mentor lessen wordt er bewust aandacht besteed aan LOB. Elke week, mits dat haalbaar is, zal er tijdens een mentoruur aandacht besteed worden aan de opdrachten in Qompas. De opdrachten kunnen eventueel ook aangevuld worden door de projectleider.

4.3 Planning

Voor dit jaar staan er de volgende LOB opdrachten op de planning:

Activiteiten SG De Triade LOB

LJ	activiteit	periode	Inhoud	Wie doet wat	Welke Competentie
1	Startgesprek mentor	aug/sept	Kennis maken met de leerlingen	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Loopbaansturing
1	Burgerschap	sept	Invullen opdracht Burgerschap	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
1	Opdrachten Qompas	okt	Vervolg organiseren van portfolio LOB	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken
1	Reflectiegesprek met mentor	dec/mei	LOB activiteiten reflecteren en activeren	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken
1	Burgerschap	2e periode	Mentor geeft een les burgerschap	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
1	Burgerschap	3e periode	Mentor geeft een les burgerschap	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
2	Startgesprek mentor	aug/sept	Kennis maken met de leerlingen	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Loopbaansturing
2	Beroepen Markt	nov	Diverse Mbo-opleidingen worden uitgenodigd om zich te presenteren. (opdracht Qompas)		Netwerken
2	Projectweek Vakoverstijgend	dec	Opdracht Qompas	Mentor	?
2	PSO-dag week:		Leerlingen bezoeken Praktijklokalen en krijgen hier voorlichting van	Decaan/mentor/vakdocenten /leerlingen	Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken

			de beroeps vak docenten over de inhoud van de keuzes van de Triade		
2	Reflectiegesprek met mentor	Dec, mei	LOB activiteiten reflecteren en activeren (opdracht Qompas)	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken
2	Burgerschap	2e periode	Les burgerschap door de mentor.	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
2	Definitieve Keuze	maart	De leerlingen geven de definitieve keuze voor het derde jaar door.	Mentor/ouders/leerling	Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken
2	Burgerschap	3e periode		Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
3	Startgesprek mentor	aug/sept	Kennis maken met de leerlingen	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Loopbaansturing
3	Maatschappelijke stage	Sept tot april	Opdracht maken Qompas	Mentor/maatschappelijke docenten.	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
3	Burgerschap	sept	Opdracht maken Qompas.	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
3	Kiezen Keuzedelen	okt		Ouders/praktijkdocenten/mentoren.	Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken
3	Projectweek Vakoverstijgend	dec	Opdracht Qompas	Mentor	?
3	Reflectiegesprek met mentor	dec/mei	LOB activiteiten reflecteren en activeren (opdracht Qompas)	Mentor	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken
3	Burgerschap	2e periode		De mentor geeft een les burgerschap.	Kwaliteitenreflectie Motievenreflectie Werkexploratie

3	Beroepen en Opleidingen Dag	Tweede week januari	Leerlingen maken een keuze om twee voorlichtingen te volgen van Mbo-opleidingen (opdracht QOmpas)	Mentor/Leerlingen /Decaan/Ouders.	Loopbaansturing Netwerken
3	Stage B/K	tijdens praktijk-examen klas 4	Leerlingen lopen stage bij een voor hen relevant bedrijf, maken hier een stage verslag van in Qompas.	Stage coördinator, mentoren.	Loopbaansturing Netwerken
3	Open Dagen	jan/febr	Leerlingen bezoeken minimaal 1 Open Dag aan een ROC en maken daar een verslag van in Qompas.	Decaan	Netwerken
3	Burgerschap	3e periode		De mentor geeft een les burgerschap.	Kwaliteitsreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
4	Startgesprek mentor	aug/sept	Kennis maken met de leerlingen	Mentor	Kwaliteitsreflectie Motievenreflectie Loopbaansturing
4	Vervolg maatschappelijke stage	sept/jan	Opdracht Qompas als die nog niet af is.	Mentor/maatschappelijke docenten.	Kwaliteitsreflectie Motievenreflectie Werkexploratie
4	Leerling-bezoekdag MBO	okt/nov	Opdracht Qompas	Mentor	Netwerken
4	Reflectiegesprek met mentor	dec/apr	LOB activiteiten reflecteren en activeren (opdracht Qompas)	Mentor	Kwaliteitsreflectie Motievenreflectie Werkexploratie Loopbaansturing Netwerken
4	Stage B/K	1 week voor de herfstvakantie	Leerlingen lopen stage bij een voor hen relevant bedrijf, maken hier een stage verslag van in Qompas	Stage coördinator, mentoren. Leerlingen gaan zelf op zoek naar stageplaats voor een (of twee) weken. Wanneer zij echt niets	Loopbaansturing Netwerken

				kunnen vinden via eigen contacten, kan de stage coördinator hen verder helpen.	
4	MBO-dagen	Tweede week december	Leerlingen gaan een dag(-deel) meelopen op een MBO naar keuze	Mentor/Decaan/Leerling/Ouder. Begin november gaat het keuzeformulier van de decaan naar de mentoren. De formulieren gaan met de leerlingag. De leerlingen op eigen gelegenheid naar de gekozen opleiding.	Netwerken Loopbaansturing
4	MBO-meelooptdagen	jan/mei	Leerlingen kunnen zich inschrijven bij een MBO om een dag(-deel) mee te lopen	Mentoren/Decaan/Leerlingen	Netwerken Loopbaansturing
4	Open Dagen	jan/mrt	Leerlingen bezoeken minimaal 1 Open Dag aan een ROC's en maken de opdracht in Qompas.	Decaan/mentor.	Netwerken Loopbaansturing
4	Vervolglijsten	jan/juni	Leerlingen geven aan mentor door als zij zich hebben ingeschreven bij een vervolgopleiding	decaan/mentor	Loopbaansturing
4	Intergrip	jan/aug	Leerlingen worden gevolgd in computersysteem waar/of zij staan ingeschreven op MBO.	Mentor, Decaan, MBO, Leerplicht en RMC.	Loopbaansturing

